

Dr. Būşra CÖMERT AKBAY

**TÜRK AİLE VE MİRAS HUKUKUNDA
AYNI İKAME**

onikilevha
KURUMSAL YAYINLAR

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	V
KISALTMALAR CETVELİ.....	XV
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM AYNI İKAME KAVRAMI, ALMAN, İSVİÇRE, TÜRK HUKUKUNDA VE COMMON LAW ÜLKELERİNDE AYNİ İKAME

I. İkame Kavramı	5
II. İkamenin Görünüm Biçimleri.....	8
A. Aynı İkame ve Şahsi İkame	8
1. Aynı İkame.....	8
2. Şahsi İkame.....	13
B. Özel Malvarlığında İkame ve Münferit Objeler Üzerinde İkame...14	
1. Özel Malvarlığında İkame	14
a. Malvarlığı Kavramı.....	14
b. Özel Malvarlığı Kavramı.....	18
c. Özel Malvarlığında İkame	26
2. Münferit Objeler Üzerinde İkame.....	29
C. Objektif İkame ve Subjektif İkame.....	31
D. Mutlak Etkili İkame ve Nispi Etkili İkame	32
III. Alman, İsviçre, Türk Hukukunda ve Common Law Sisteminde Aynı İkameye Genel Bakış	33
A. Alman Hukukunda Aynı İkameye Genel Bakış.....	33
1. Genel Olarak	33

2. BGB'nin İlgili Hükümlerinin Kaleme Alınma Şekli Esas Alınarak Alman Doktrininde Yapılan Ayrım	41
B. İsviçre Hukukunda ve Türk Hukukunda Aynı İkameye Genel Bakış.....	48
1. İsviçre Hukukunda Aynı İkameye Genel Bakış.....	48
a. Genel Olarak	48
b. İsviçre Hukukunda Aynı İkameye İlişkin Doktrinde İleri Sürülen Görüşler.....	50
2. Türk Hukukunda Aynı İkameye Genel Bakış.....	59
C. Common Law Sisteminde Aynı İkameye Genel Bakış.....	67
IV. Aynı İkame Kuralının Koruma Amacına Genel Bir Bakış	70

İKİNCİ BÖLÜM

TÜRK AİLE HUKUKUNDA AYNI İKAME

I. Türk Mal Rejimi Hukukunda Aynı İkame	75
A. Türk Mal Rejimi Hukukuna Genel Bir Bakış.....	75
1. Genel Olarak	75
2. Seçimlik Mal Rejimleri.....	81
a. Mal Ayrılığı Rejimi.....	81
b. Paylaşmalı Mal Ayrılığı Rejimi.....	83
c. Mal Ortaklığı Rejimi.....	84
B. Yasal Mal Rejimi Olarak Edinilmiş Mallara Katılma Rejimi ve Aynı İkame	87
1. Genel olarak	87
2. Edinilmiş Mallar ve Kapsamı	91
a. Yasal Tanım ve Unsurları.....	92
b. Kanunda Edinilmiş Mal Olarak Belirtilen Malvarlığı Değerleri.....	95
i. Bireysel Çalışmanın Karşılığı Olan Edinimler.....	95

ii.	Sosyal Güvenlik veya Sosyal Yardım Kurum ve Kuruluşlarının veya Personele Yardım Amacıyla Kurulan Sandık ve Benzerlerinin Yaptığı Ödemeler	96
iii.	Çalışma Gücünün Kaybı Nedeniyle Ödenen Tazminatlar	100
iv.	Kişisel Malların Gelirleri.....	102
c.	Edinilmiş Malların Yerine Geçen Değerler ve Aynı İkame	104
i.	Genel Olarak	104
ii.	Normun Koruma Amacı.....	109
iii.	Şartları.....	110
3.	Kişisel Mallar ve Kapsamı.....	117
a.	Kanunda Kişisel Mal Olarak Belirtilen Malvarlığı Değerleri.....	119
i.	Eşlerden Yalnız Birinin Kişisel Kullanımına Yarayan Eşya	119
ii.	Mal Rejiminin Başlangıcında Sahip Bulunulan Malvarlığı Değerleri veya Eşin Sonradan Miras Yoluyla ya da Herhangi Bir Şekilde Karşılıksız Kazanma Yoluyla Elde Ettiği Malvarlığı Değerleri	121
iii.	Manevi Tazminat Alacakları.....	124
iv.	Kanunda Öngörülen ve Mal Rejimi Sözleşmesi ile Kişisel Mal Olarak Kabul Edilebilecek Değerler ..	125
b.	Kişisel Mallar Yerine Geçen Değerler ve Aynı İkame	127
i.	Genel Olarak	127
ii.	Normun Koruma Amacı.....	128
iii.	Şartları.....	128
II.	Türk Çocuk Hukukunda Aynı İkame.....	132
A.	Velayet	132
1.	Genel Olarak	132
2.	Velayet Kavramı, Velayet Hakkı Sahipleri ve Velayet Altındaki Kişiler.....	132

a. Velayetin Kapsamı.....	136
b. Çocuğun Fiil Ehliyeti ve Anne-Babanın Çocuğu Temsil Yetkisi	139
B. Çocuğun Malvarlığı ve Anne-Babanın Çocuğun Malvarlığı Üzerindeki Hakları ve Yükümlülükleri	145
1. Çocuğun Malvarlığı	145
a. Çocuğun Genel Malvarlığı	147
b. Çocuğun Serbest Malları	148
i. Kazandırmalar.....	149
ii. Saklı Pay.....	150
iii. Çocuğa Meslek ve Sanat İçin Verilen Malvarlığı Değerleri ve Kişisel Kazanç	151
2. Çocuğun Malvarlığının İdaresi.....	153
3. Anne ve Babanın Çocuğun Mallarını Kullanma Hakkı	156
4. Anne ve Babanın Çocuğun Mallarını Sarfı.....	158
a. Çocuğun Malvarlığından Elde Edilen Gelirlerin Anne ve Baba Tarafından Sarf Edilmesi.....	158
b. Çocuğun Mallarının Kısmen Sarfı.....	160
i. Sermaye Biçiminde Ödemelerin, Tazminatın ve Benzeri Edimlerin Sarfı	160
ii. Diğer Malların Sarfı	161
C. Aynı İkamenin Çocuğun Malvarlığı Kapsamında Uygulanıp Uygulanmayacağı Hususu	162
1. Çocuğun Anne-Babası Tarafından İdare Edilen Malvarlığı ve Aynı İkame	164
a. Genel olarak	164
b. Art. 327 Abs. 2 ZGB ve TMK m. 363/f. 2 Hükümlerine Genel Bir Bakış.....	167
c. Art. 327 Abs. 2 ZGB ve TMK m. 363/f. 2 Hükümleri Aynı İkame Düzenlemesi Teşkil Etmekte midir?.....	169
d. Kanunda Aynı İkame İlkesinin Uygulanmasını Gerektiren Bir Boşluk Bulunmakta mıdır?.....	179

i. Genel Olarak	179
ii. TBK m. 509/f. 1-2 Uyarınca Vekilin Dolaylı Temsil Yolu ile Alacak Hakkı İktisap Etmesi Halinde Bu hakkın Vekâlet Verene Geçişi ve İflas Masasına Karşı İleri Sürülmesi	182
iii. TBK m. 509/f. 3 Uyarınca Vekâlet Verenin Ayırma Hakkı	185
2. Çocuğun İdare Ettiği Malvarlığı (Çocuğun Anne- Babanın İdare Yetkisi Dışında Kalan Malvarlığı) ve Aynı İkame	189

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

TÜRK MİRAS HUKUKUNDA AYNİ İKAME

I. Türk Miras Hukukuna Genel Bir Bakış.....	193
A. Genel Olarak.....	193
B. Miras Bırakan ve Mirasçı	193
C. Miras Ortaklığı.....	198
1. Miras Ortaklığının Özellikleri	198
2. Miras Ortaklığının Konusu: Tereke (Miras)	200
a. Tereke Bir Özel Malvarlığı Teşkil Eder mi?.....	202
b. Terekenin İdaresi.....	203
3. Aynı İkamenin Miras Ortaklığı Kapsamında Uygulanıp Uygulanmayacağı Hususu	205
II. Miras Sebebiyle İstihkak Davası.....	216
A. Genel Olarak.....	216
B. Miras Sebebiyle İstihkak Davasının Özellikleri	217
C. Miras Sebebiyle İstihkak Davasının Tarafları	221
1. Davacı	221
2. Davalı.....	222
D. Miras Sebebiyle İstihkak Davasının Konusu	224

E. Miras Sebebiyle İstihkak Davasında Süre.....	226
F. Türk Hukukunda Miras Sebebiyle İstihkak Davası Kapsamında Aynı İkameye Yer Var mıdır?.....	226
1. Genel Olarak	226
2. Aynı İkameyi Kabul Eden Görüş.....	228
a. İsviçre Doktrininin Yaklaşımı	228
i. İkamenin Şartları	234
i.a. Tereke Değerlerinin Sarfı	234
i.b. Bir Kazanım Elde Edilmesi.....	235
i.c. İktisabın Hukuki İşlemlerle Gerçekleşmesi	237
i.d. İktisap ile Tereke Değerinin Feda Edilmesi Arasında İlliyet Bağı Bulunması	239
ii. İkamenin Etkisi.....	240
b. Türk Doktrininin Yaklaşımı.....	242
3. Aynı İkameyi Reddeden Görüş.....	251
4. Aynı İkamenin Miras Sebebiyle İstihkak Davasında Uygulanıp Uygulanmayacağına İlişkin Değerlendirme.....	263
a. İyi Niyetli Haksız Zilyedin İade Yükümlülüğünün Kapsamı.....	264
i. İyi Niyetli Haksız Zilyedin Tereke Konusunu İadeden Sorumluluğu.....	264
ii. İyi Niyetli Haksız Zilyedin Tereke Konusu Karşılığında Elde Ettiği Değerden Sorumluluğu (İyi Niyetli Haksız Zilyedin Müdahaleden Doğan Zenginleşmeden Kaynaklanan Sorumluluğu)	268
b. İyi Niyetli Olmayan Haksız Zilyedin İade Yükümlülüğünün Kapsamı.....	277
III. Ön Mirasçı.....	282
A. Ön Mirasçılık Kurumu ve Buna İlişkin Hükümler	282
B. Aynı İkamenin Ön Mirasçılık Kurumu Kapsamında Uygulanıp Uygulanmayacağı Hususu	289
SONUÇ	301
KAYNAKÇA.....	305